

Interferony

Název léku: Roferon, Introna, Pegintron, Pegasys

Zařazení: specifické rekombinantní molekuly interferonů/imunomodulátory.

Účinek: imunomodulace při virových onemocněních; molekula se váže na specifická receptorová místa buněčných povrchů a vyvolává komplex postupných nitrobuněčných pochodů, které zahrnují produkci enzymů a jiných produktů s antivirovou, antiproliferativní a imunomodulační aktivitou.

Indikace: léčba chronické virové hepatitidy B nebo C u pacientů obvykle starších 18 let, s kompenzovanou funkcí jater, u kterých byla prokázána přítomnost protilátek proti hepatitidě; onkologické indikace.

Způsob podání: subkutánní injekce s kratším účinkem nebo u forem s prodlouženým účinkem (pegylovaných) je frekvence aplikace prodloužena obvykle na týden; dávkování je specifické podle indikace.

Interakce: není jich dokumentováno mnoho; není vhodné podávat při určitých onemocněních (závažná psychiatrická onemocnění, dekompenzovaná jaterní onemocnění atd.), podrobně viz SPC.

Nežádoucí účinky: poměrně mnoho (viz SPC); pacient by měl být seznámen alespoň s těmi nejběžnějšími - jak se projevují a jak se v tomto případě zachovat - nejběžnější je tzv. „flu-like symptom“ – to znamená příznaky podobné chřipce (bolest celého těla, teplota, kašel, bronchitida); doprovodné NÚ - konjunktivitida nebo otitida; deprese, nespavost, zmatenost, emoční labilita.

Upozornění: kvůli poruchám krvetvorby a jaterních funkcí musí být pacient velmi pečlivě monitorován; útlum kostní dřeně

je velmi závažným NÚ, za určitých podmínek je však právě tento efekt využit k terapii specifické leukémie. Podle třídění FDA – kategorie C. U dětí pod 18 let nebyla stanovena bezpečnost podávání.

Edukace pacienta/rodiny:

- Při NÚ tzv. „flu-like symptom“ (nejčastější NÚ) – to znamená příznaky podobné chřipce - je vhodnější podávat lék před spaním, a pokud je nutné užít analgetikum, mělo by to být nenarkotické analgetikum, např. paracetamol.
- O některých NÚ by měl pacient informovat lékaře – příznaky nebo pocity deprese, přetrvávající teploty, bolesti v krku, neobvyklá krvácení nebo modřiny, náhlé změny vidění.
- O některých NÚ by měla být informována i okolní rodina nebo pečující personál; pacient může totiž trpět emoční labilitou, poruchami spánku někdy i krátkodobou ztrátou paměti, nervozitou, agitací atd.; pokud se projeví tendence ke spáchání suicidia, je nutno terapii přerušit.
- Z dalších doprovodných nežádoucích účinků se může objevit i konjunktivitida nebo otitida, která obvykle není spojována s podáním tohoto léku.
- U žen může dojít k poruchám menstruačního cyklu.
- Způsob podání by měl být pacientovi velmi dobře vysvětlen; lék podávat pouze subkutánně (většina dnešních forem je upravena již pro podání aplikačním perem).
- Lék má být uložen v lednici (nemrazit), ale před samotnou aplikací by měl být ponechán chvíli v pokojové teplotě, pak ampuli nebo cartridge jemně převrátit prsty, prudce netřepat.

- Pokud se po aplikaci objeví závažné NÚ, měla by se terapie přerušit a informovat lékaře; ten může dávku snížit nebo zvolit jiný typ interferonu; pacientovi by neměl být měněn typ interferonu bezdůvodně.
- Pacient by měl znát název svého interferonu, svou dávku, účinek léku i jeho možné NÚ.
- Lékárník by měl zpětnými otázkami prověřit, zda pacient rozumí správnému uložení léku, jeho přípravě a aplikaci, manipulaci s aplikátorem a ostatním informacím; pokud rozumí poskytnutým informacím, měl by dobře spolupracovat i při pravidelných kontrolách laboratorních hodnot, které jsou nezbytnou součástí léčby.
- Pokud pacient pociťuje závratě a ospalost, měl by zvážit, zda-li je pro něj vhodné řízení auta nebo jiné činnosti, které vyžadují zvýšenou pozornost.
- Pokud pacientka otěhotní, musí informovat lékaře.
- S opatrností je nutno přistupovat během léčby k vakcinaci živými vakcínami (obrna, zarděnky, spalničky).